

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM v Hradci Králové

Zpráva o činnosti za rok 2009

Mezinárodní rok astronomie

březen 2010

ÚVOD

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem. Je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové v oddílu Pr, vložce číslo 692.

Tato zpráva o její činnosti za rok 2009 je zpracována s drobnými doplněními podle osnovy obsažené ve Směrnici č. 7 Rady Královéhradeckého kraje z 22. 7. 2009 k řízení příspěvkových organizací zřízených krajem.

A. KULTURNÍ ČINNOST

RZHPHK9A

program návštěvník návšt. x hod.

Kulturní a vzdělávací činnost probíhala podle plánu, jemuž také odpovídá následující členění :

1. Večerní programy pro nejširší veřejnost, především dospělou, tři večery v týdnu, z toho jeden v sobotu. Začátky v 19 hodin, v dubnu až srpnu ve 20 hodin. Hlavní části programu: prohlídka stálé astronomické a kosmonautické výstavy se samoobslužným informačním počítačem, přednáška s počítačovou projekcí, příp. diapozitivy, odborné filmy, velkoplošná projekce astronomických nebo kosmonautických videozáznamů, projekce umělé oblohy v planetáriu, seznámení se s dalekohledy, příp. prohlídka tématické výstavy. Délka programu průměrně 2 hodiny. Při příznivém počasí (jasná obloha) byla krácena projekce videozáznamů a závěr programu byl prodloužen a věnován praktickému pozorování pomocí dalekohledů. Programy byly obměňovány v závislosti na ročních obdobích a úkazech ve vesmíru a průběžně aktualizovány novými informacemi.	123	941	1 882
2. Večerní pozorování pro nejširší veřejnost, především dospělou, tři večery v týdnu, z toho jeden v sobotu. Začátky ve 20:30, v dubnu až srpnu ve 21:30 hod., délka programu 1,5 až 2 hodiny. Při jasné obloze pozorování zajímavých objektů večerní oblohy pomocí dalekohledů doplněné počítačovou ukázkou snímků oblohy získaných z jiných observatoří (včetně kosmických) prostřednictvím Internetu a ukázkou vlastních snímků pořízených dalekohledem pomocí CCD astrokamery. Při zhoršení počasí bylo pozorování nahrazeno projekcí umělé oblohy v planetáriu.	40	319	638
3. Pozorování Slunce pro nejširší veřejnost. Začátky každou sobotu ve 14 hodin, v dubnu až srpnu v 15 hodin, délka programu 1 hodina. Při jasné obloze pozorování slunečních skvrn promítaných dalekohledem, informace o sluneční aktivitě. Při nepříznivém počasí ukázky ze záznamu z předchozích jasných dní.	30	216	216
4. Programy pro děti v sobotu odpoledne obsahovaly astronomickou pohádku promítanou v planetáriu počítačovou projekcí, jednoduché seznámení se s hvězdnou oblohou v planetáriu, poznávání souhvězdí a sluneční soustavy hrou s astronomickými kostkami, krátké starší dětské filmy promítané v kinosále videoprojekcí, ukázkou dalekohledů, příp. pozorování okolí pomocí dalekohledu, v případě příznivého počasí pozorování Slunce. Začátek každou sobotu v 15 hodin, v dubnu až srpnu v 16 hodin, délka programu 1,5 až 2 hodiny. Program byl obměňován měsíčně.	43	1 069	2 138

program návštěvník návšt. x hod.

5. **Specializované odborné akce** pro vážné zájemce z řad starší mládeže a dospělých byly pořádány především s ohledem na aktuální astronomické a kosmonautické otázky, na zajímavá geografická témata a Mezinárodní rok astronomie, a to průměrně dvakrát měsíčně (kromě letních prázdnin) formou projekcí, přednášek, besed:

20 800 1 600

- 10. 1. *Indonesia Dream*, Monika a Milan Jeglíkovi, – MM Diving,
- 24. 1. *O slepičí krok*, Jan Veselý – HPHK,
- 7. 2. *Vývoj hvězd*, Miroslav Brož – HPHK,
- 21. 2. *Skotsko*, Pavel Chadima – Hradec Králové,
- 7. 3. *400 let objevů*, Jan Veselý – HPHK,
- 14. 3. *Veřejná doprava*, Vít Javůrek, Daniel Ditrych, Petr Nosek – SPET,
- 21. 3. *Turecko*, Jan Šlégr – Hradec Králové,
- 4. 4. *Jižní Anglii*, Karel Bejček – HPHK,
- 11. 4. *Vražedné projektily z vesmíru*, Vladimír Socha – Hradec Králové,
- 18. 4. *80 let Astronomické společnosti v HK*, Martin Cholasta, Jiří Kult, Martin Lehký – ASHK,
- 16. 5. *Chicxulub*, Vladimír Socha – Hradec Králové,
- 6. 6. *Vzpomínka na Apollo*, Karel Bejček – HPHK,
- 19. 9. *V zemi Indiánů, chřestýšů a posledních dinosaurů*, Vladimír Socha – Hradec Králové,
- 10. 10. *Seděly žáby v kaluži*, Jan Veselý – HPHK,
- 24. 10. *Doteky Indočíny*, Petr Šubrt – Hradec Králové,
- 7. 11. *Supernovy*, Miroslav Brož – HPHK,
- 14. 11. *Norsko*, Karel Bejček, Lenka Trojanová – HPHK,
- 21. 11. *Živoucí fosilie*, Vladimír Socha – Hradec Králové,
- 12. 12. *Nekonečně mnoho světů*, Jakub Rozehnal – Štefánikova hvězdárna Praha,
- 19. 12. *Energie v přírodě*, Jan Zima – HPHK.

program návštěvník návšt. x hod.

6. **Programy o Zemi a vesmíru** pro školní mládež názorným způsobem opakovaly a rozšiřovaly školní látku z astronomie a příbuzných oborů, a to jak pro předměty prvouka, přírodověda, přírodopis, zeměpis a fyzika podle dosavadních školních osnov pro základní a střední vzdělávání, tak pro vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* v prvním stupni, *Člověk a příroda* ve druhém stupni a pro průřezové téma *Environmentální výchova* podle nových rámcových programů pro základní vzdělávání. V deseti programech pro téměř všechny věkové skupiny žáků a studentů od mateřských škol po školy střední bylo využíváno řady speciálních pomůcek jako projekčního planetária, počítačové projekce, velkoplošné videoprojekce odborných a výukových filmů, teluria, Foucaultova kyvadla, dalekohledů, stálé astronomické a aktualizované kosmonautické výstavy, prostorových modelů povrchu Měsíce a Marsu, planetární a galaktické stezky v okolí hvězdárny, nově zřízeného multifunkčního sálu vybaveného projekční technikou a demonstračními a herními pomůckami (astronomické kostky) a při jasné obloze pozorování sluneční fotosféry promítané dalekohledem. Délka programů byla nejméně 2 hodiny, obvyklé začátky v pracovních dnech v 8:15, 10:00, 13:00 a ve 14:45 hod.

539 13 999 29 398
z toho učitelé : 844 1 772

<i>program a jeho obsah</i>	<i>vhodný pro:</i>	<i>ročník stupeň</i>	<i>předmět vzdělávací oblast průřezové téma</i>
A Poprvé na hvězdárně den a noc, roční období, astronomická pohádka v planetáriu, hry s astronomickými kostkami		1. až 3. roč. 1. stupeň	prvouka <i>člověk a jeho svět</i>
B1 Sluneční soustavou Slunce, planety, měsíce, pohyby Země, den a noc, roční období		5. roč. 1. stupeň	přírodověda <i>člověk a jeho svět</i>
B2 Země a její sousedé tvar, velikost a pohyby Země, čas a jeho měření, časová pásma, další tělesa sluneční soustavy – Slunce, planety, měsíce, planety, komety		2. stupeň	<i>člověk a příroda</i> (zeměpis)
C Světlo zatmění Slunce a Měsíce a příbuzné optické úkazy jednoduché optické pokusy a optické přístroje		2. stupeň	<i>člověk a příroda</i> (fyzika)
D Přeměny energie v přírodě Slunce jako zdroj energie, přeměny energie, energetická rovnováha planety – oteplování Země		8. roč. 2. stupeň	fyzika, přírodopis <i>environment. vých.</i>

- E Vesmír** 9. roč. fyzika
vznik hvězd a planet, uspořádání vesmíru – sluneční soustava, galaxie, kupy galaxií, orientace na obloze, souhvězdí
2. stupeň *člověk a příroda*
- F Naše planeta Země** 9. roč. přírodopis
vznik Země a života na Zemi, stavba zemského nitra, geologické éry a děje, porovnání s jinými tělesy sluneční soustavy
2. stupeň *člověk a příroda*
- G Gravitační zákony** 10. a 11. roč. fyzika
Keplerovy a Newtonovy zákony, pohyby těles v gravitačním poli, gravitace v přírodních dějích
(gymnázia a lycea)
- H Naše kosmické okolí** 10. a 11. roč. fyzika
Slunce a sluneční soustava, Galaxie, objekty vzdáleného vesmíru, stavba vesmíru
(střední odborné školy)
- I Astrofyzika** 12. a 13. roč. fyzika
spektroskopie – základní metoda astrofyziky, termonukleární fúze, hvězdy a jejich vývoj, galaxie, stavba vesmíru, kosmologie
(gymnázia a lycea)
- J Exkurze na hvězdárnu** 4. až 13. roč.
novinky z výzkumu vesmíru, souhvězdí v planetáriu, dalekohledy, případně pozorování
(školní i neškolní výlety)
- V případě zájmu byla k programům B až J přidána komentovaná prohlídka části planetární či galaktické stezky:
- K Planetární stezka** 4. až 13. roč.
procházka částí (2,5 km) modelu sluneční soustavy v měřítku 1 : 1 miliardě v přírodě v okolí hvězdárny s výkladem o sluneční soustavě
- L Galaktická stezka** 9. až 13. roč.
procházka částí (1,5 – 3 km) zmenšeniny (1 : 170 miliardám) naší Galaxie v okolí hvězdárny s výkladem o Mléčné dráze a ukázkami jejích objektů.

	<i>program</i>	<i>návštěvník</i>	<i>návšt. x hod.</i>
7. Programy pro organizované skupiny mládeže a dospělých v rámci vzdělávání nebo v rámci cestovního ruchu byly realizovány v pracovních dnech a v sobotu odpoledne a večer na základě předchozí vzájemné domluvy. Obsah programů vycházel z večerních a odpoledních programů pro veřejnost, programů pro školní mládež a přednáškových akcí tak, aby byl respektován zájem návštěvníků a jejich věkové a sociální složení. Zařazovány byly i komentované procházky částmi planetární a galaktické stezky.	26	475	998
8. Pozorování významných jevů a další mimořádné akce k astronomickým i jiným významným událostem pořádané mimo běžné návštěvní dny: 14. únor Láska nebeská – Valentýn v planetáriu – literární pořad (milostné příběhy z řeckých bájí na obloze), 18. duben 80. výročí založení ASHK – slavnostní setkání a vernisáž výstavy fotografií pořízených astronomy amatéry z východních Čech, 21. a 28. květen Sonáta měsíčního svitu – 2 x klavírní koncert z cyklu Oáza klidu Vladimíra Župana a jeho hostů (s astronomickým obrazovým doprovodem), 25. září Mimořádné pozorování noční oblohy – pozorování v rámci mezinárodní akce <i>Noc evropských vědců</i> .	6	320	850
9. Tematické výstavy s astronomickým, přírodovědným, případně technickým zaměřením doplňující programy hvězdárny: leden – březen: Veřejná doprava ohleduplná k životnímu prostředí – připravena ve spolupráci se Sdružením pro elektrickou trakci k 60 letům trolejbusů v Hradci Králové, duben – červen: Východočeská astrofotografie – k Mezinárodnímu roku astronomie a 80. výročí vzniku Astronomické společnosti v Hradci Králové výstava astronomických snímků pořízených astronomy amatéry z východních Čech, listopad – prosinec: 400 let od Galilea – k závěru Mezinárodního roku astronomie připravil Pavel Gabzdyl z Hvězdárny a planetária Mikuláše Koperníka v Brně.	493	5 363	5 363
10. Systematické vzdělávání vážných zájemců pokračovalo kurzem astronomie a astrofyziky a astronomickým kroužkem. Kurz astronomie a astrofyziky vyžadující gymnaziální znalosti matematiky a fyziky se konal v letním semestru v pátek odpoledne, astronomický kroužek mládeže pro žáky základních až středních škol ve středu odpoledne.	32	193	386

11. Akce v jiných místech

32

1 673

2 381

25. 3. **Kosmonautika, planety, Mars, Měsíc** – přednáška (Karel Bejček), Svaz invalidů, HK,
 2. 4. **Kosmické lety – novinky 2009, ISS** – informace s prezentací (Karel Bejček), Klub 5P Slavia, Praha,
 14. 4. **Naše hvězda Slunce** – přednáška (Jan Veselý), Lázně Velichovky,
 17. 4. **Nekonečný proces hledání a počítání planet** – přednáška (Jan Veselý), konference
 Ani jeden matematický talent nazmar, Hradec Králové,
 28. 4. **Jarní souhvězdí** – přednáška (Karel Zubatý), Lázně Velichovky,
 1. 5. **Vzpomínka na Apollo** – přednáška (Karel Bejček), Kosmos News Party 2009, Bohdaneč,
 12. 5. **Sluneční soustava** – přednáška (Miroslav Krejčí), Lázně Velichovky,
 18. až 20. 6. **Hrajme si i hlavou** – pozorování Slunce a okolí, ve spolupráci s UHK:
 3 dopoledne a 2 odpoledne na Tylově nábřeží v Hradci Králové,
 18. až 20. 6. **Hrajme si i hlavou** – 7 přednášek, z toho 5 k Mezinárodnímu roku astronomie, UHK:
400 let objevů – 3 x přednáška o historii astronomie (Jan Veselý), UHK,
Apollo – 40. výročí letů na Měsíc – 2 x přednáška (Karel Bejček), UHK,
Galileoskop – 2 x přednáška o optice (Jan Veselý), UHK,
 7. 7. **400 let objevů** – přednáška k Mezinárodnímu roku astronomie (Jan Veselý), Lázně Velichovky,
 9. 7. **Kepler a doba Rudolfa II.** – přednáška a pozorování Slunce (Jan Veselý), letní tábor
 DDM Hlinsko ve Svratouchu,
 20. 7. **40. výročí prvního přistání na Měsíci** – přednáška a pozorování Slunce (Jan Veselý), letní tábor
 DDM Hlinsko ve Svratouchu,
 21. 7. **40. výročí prvního přistání na Měsíci** – přednáška (Jan Veselý), Lázně Velichovky,
 13. 8. **Obloha bez světla** – pozorování (Karel Zubatý), Středisko mládeže, Příchovice,
 20. 8. **Slunce a planety** – beseda s pozorováním Slunce (Jan Veselý), příměstský tábor Štefcova HK,
 20. 8. **Letní obloha** – beseda s pozorováním Slunce (Miroslav Krejčí), příměstský tábor Štefcova HK,
 26. 8. **Sluneční soustava** – přednáška (Karel Zubatý), Lázně Velichovky,
 27. 8. **Letní souhvězdí a planety** – přednáška a pozorování (Karel Zubatý), příměstský tábor, Dolní Roveň,
 4. 9. **Apollo – 40. výročí letů na Měsíc** – beseda (Karel Bejček), farnost Český Brod,
 5. 9. **Film Apollo 13** – komentování a krátké povídky k tomuto letu (Karel Bejček), farnost Český Brod,
 4.11. **Příběhy planet** – přednáška (Jan Veselý), Týden vzdělávání dospělých, Centrum andragogiky,
 9.11. **Vesmír a jeho poznávání, astronomie – kosmonautika** – beseda a prezentace (Karel Bejček),
 biskupství CČH Hradec Králové.

12. **Odborná informační, metodická a poradenská pomoc** v oblasti astronomie, kosmonautiky a příbuzných vědních oborů byla poskytována orgánům veřejné správy, hvězdárnám, astronomickým kroužkům, astronomům amatérům i jednotlivcům z nejširší veřejnosti formou odpovědí na telefonické, e-mailové, písemné nebo ústní dotazy, týkající se úkazů na obloze, východů a západů Slunce, časových pásem, souřadnic obcí apod.
13. **Šíření informací** z astronomie a příbuzných vědních oborů bylo realizováno prostřednictvím regionálního i celostátního tisku (LN, MF Dnes), rozhlasu, televize, plakátů, vlastních internetových stránek (www.astrohk.cz), měsíčního informačního zpravodaje o vesmíru a o programech hvězdárny a planetária pro veřejnost „Měsíčník“, vlastního CD-ROMu a ve spolupráci s Astronomickou společností v Hradci Králové vydávaného dvouměsíčníku „Povětroň“.
14. **Tvorba a prodej publikací a pomůcek** pro astronomii a kosmonautiku (mapy, kalendáře, ročenky, pohlednice, návody, plakáty apod.) vydávaných jak naší, tak i jinými hvězdárnami. Prodej byl zajišťován pro nejširší veřejnost v návštěvních hodinách a při návštěvách organizovaných skupin, hlavně školních. Průběžně je vyráběn (vypalován) vlastní CD-ROM. Ve spolupráci s Astronomickou společností v HK bylo vydáno 7 čísel dvouměsíčníku „Povětroň“. Film „Sluneční soustava 2003“, vytvořený pro vlastní potřebu, je průběžně vydáván (vypalován) na DVD a prodáván spolu s 3D brýlemi pro prostorové vnímání některých pasáží tohoto filmu. DVD s filmem Astronomické oči (Eyes on the Skies) vyrobeným k Mezinárodnímu roku astronomie v koprodukcí Mezinárodní astronomické unie, Evropské kosmické agentury a Evropské jižní observatoře byl předáván jako doplněk výuky školním návštěvám a prodáván návštěvníkům hvězdárny. Do vstupní haly byla pořízena nová interaktivní pomůcka – model „černé díry“, která umožňuje demonstrovat pohyb tělesa v gravitačním poli velmi hmotného objektu.
15. **Pozorovatelské sekce** se ve spolupráci s Astronomickou společností v Hradci Králové zaměřily kromě tradičních amatérských vizuálních a fotografických pozorování především na fotoelektrická pozorování proměnných hvězd (fotometrie 43 zákrytových dvojhvězd , 58 okamžiků minim) a menších těles sluneční soustavy (určeno 35 poloh 5 komet a předáno do Minor Planet Center, Cambridge, Massachusetts, USA) pomocí robotického dalekohledu vybaveného CCD astrokamerou.

38

206

630

program návštěvník návšt. x hod.

Celkový počet programů a návštěvníků :

1 422 25 574 46 480

K o m e n t á ř k přehledu kulturní činnosti :

Kulturní činnost ve své úrovni i obsahu navazovala na předchozí rok. Průběžně byl aktualizován a zkvalitňován obsah programů, a to rychlým zařazováním nejnovějších poznatků získávaných hlavně prostřednictvím internetu. Pro maximální názornost a aktivní zapojení návštěvníků, hlavně žáků a studentů byla do vstupní haly pořízena další interaktivní pomůcka – *model černé díry* – umožňující demonstrovat pohyb tělesa v gravitačním poli velmi hmotného objektu. Vzhledem k pokračující školské reformě základního vzdělávání jsme pro nový školní rok opět upravili nabídku našich vzdělávacích programů tak, aby odpovídala novým rámcovým vzdělávacím programům pro základní vzdělávání, a to pro vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* v prvním stupni, *Člověk a příroda* v druhém stupni a pro průřezové téma *Environmentální výchova*.

Řada programů se v průběhu celého roku nesla ve znamení propagace Mezinárodního roku astronomie, především přednášky zaměřené na historii astronomie (400 let objevů, Galileoskop), složitější astrofyzikální problémy (Vývoj hvězd, Supernovy) a aktuální témata astrofyzikálního výzkumu (Nekonečně mnoho světů - exoplanety). Sem patří i výstava 400 let od Galilea a cyklus našich přednášek na Pedagogické fakultě UHK a pozorování Slunce na Tylově nábřeží při akci *Hrajme si i hlavou*, pořádané rovněž ve spolupráci s PF UHK.

Pro zpestření jsme do naší nabídky veřejnosti zařadili i několik programů s literárním a hudebním zaměřením – dva *klavírní koncerty Vladimíra Župana* s obrazovým doprovodem fotografií vesmíru, *Valentýn v planetáriu* se starořeckými bájemi a *Seděly žáby v kaluži* (astrofyzikální přednáška na základě poezie Jana Nerudy).

Podobně jako předchozí dva roky se rok 2009 nevyznačoval atraktivními astronomickými událostmi, které by přivedly na hvězdárnu mimořádně velké počty návštěvníků, jak tomu bylo v některých dřívějších letech. Zásadním důvodem mírného poklesu o 3,5 % bylo více než 2,5 měsíční (konec června až polovina září) uzavření objektu pro veřejnost z důvodu rekonstrukčních prací. Toto přerušení provozu se podařilo částečně eliminovat větším počtem akcí v jiných místech a rozšířením výukových programů i mimo budovu hvězdárny komentovanými procházkami částmi dvou naučných stezek začínajících u hvězdárny.

B. PERSONÁLNÍ OBLAST

1. **Stanovený specifický ukazatel** pro rok 2009:
průměrný přepočtený počet zaměstnanců : **13**

2. **Skutečný přepočtený počet zaměstnanců** za celý rok : **11,744**
Skutečný fyzický počet zaměstnanců k 31. 12. 2009 : 15
Stanovený průměrný přepočtený počet zaměstnanců nebyl v roce 2009 zcela naplněn. Tomu odpovídalo i nižší čerpání mzdových prostředků.

3. **Struktura zaměstnanců** na konci roku 2009 :

a) dle vzdělání :	vysokoškolské magisterské a vyšší:	2
	vysokoškolské magisterské	9
	úplné středoškolské	2
	základní	2
b) dle věku :	20 – 30 roků	1
	30 – 40	1
	40 – 50	6
	50 – 60	1
	60 –	6
c) dle druhu vykonávané práce :	kulturně osvětová a odborná	9
	ekonomicko správní a organizační	3
	technické zabezpečení, vývoj a údržba	2
	úklid	1
d) dle zdravotního stavu :	se zdravotním postižením	2

- Přírůstky a úbytky** zaměstnanců :
S jedním zaměstnancem byl v únoru ukončen pracovní poměr dohodou, do konce roku nebylo prozatím toto funkční místo obsazeno, předpokládáno v druhé polovině roku 2010. V září byla přijata jedna odborná pracovnice na necelý úvazek na dobu určitou. Jedné administrativní zaměstnankyni skončil pracovní poměr sjednaný na dobu určitou. Na dva měsíce byla přijata studentka. Po třech měsících byla přijata nová administrativní zaměstnankyně. V průběhu roku 2009 skončil pracovní poměr 4 zaměstnanců - důchodců, pracujících na částečný pracovní úvazek na dobu určitou. S třemi byl znovu uzavřen na dobu jednoho roku.

4. **Průměrná platová třída** za celý rok : 9,8
Průměrný platový stupeň za celý rok : 9,5

5. **Průměrný měsíční plat** zaměstnance v roce 2009 : 23 330,- Kč.

C. HOSPODAŘENÍ

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové jako příspěvková organizace zřizovaná Královéhradeckým krajem vyvíjí dle své zřizovací listiny veškerou svoji činnost jako činnost hlavní. Z hlediska daňového (pro účely daně z příjmu právnických osob) jsou jednotlivé druhy činností rozlišeny podle toho, zda jsou předmětem daně z příjmu, a to buď ze zákona, jako např. nájemné (odst. 3, § 18, zák. č. 586/1992 Sb.) a úroky z termín. vkladů, nebo, že příjmy jsou u určitého druhu činnosti (odst. 4a a odst. 6, § 18, zák. č. 586/1992 Sb.) vyšší než související náklady, jako např. prodej publikací, pomůcek a občerstvení (zboží).

Z hlediska zdanění proto členíme činnost Hvězdárny a planetária v Hradci Králové na :

- 1) kulturní činnost (vstupné) – příjmy jsou nižší než náklady – nezdaňuje se
- 2) nájemné – zdaňuje se ze zákona
- 3) služby související s pronájmem – příjmy jsou vyšší než náklady – zdaňují se
- 4) prodej souvisejícího zboží – příjmy vyšší než náklady – zdaňuje se
- 5) úroky z termínovaných vkladů – zdaňují se ze zákona.

V tomto členění jsou také uvedeny příjmy a výnosy v následujícím přehledu hospodaření.

C. 1. Výnosy	2008	2009	2009	plnění %
	skutečnost Kč	rozpočet Kč	skutečnost Kč	
(60) tržby z vlastních výkonů	1 272 054	1 100 000	1 180 963	107
(602) tržby – vstupné	648 435	560 000	610 665	109
– pronájem	171 250	170 000	171 250	101
– služby	96 634	110 000	90 215	82
(604) prodej zboží	355 735	260 000	308 833	119
64) ostatní výnosy	88 306	20 000	19 107	96
(644) úroky – běžné účty	3 675	4 000	3 979	99
– termínované vklady	36 324	16 000	15 128	95
(649) mimořádné plnění pojišťovny	48 307			
vlastní výnosy celkem	1 360 360	1 120 000	1 200 070	107
(69) příspěvky na provoz	6 280 000	6 558 000	6 558 000	100
– zřizovatel	6 280 000	6 528 000	6 528 000	100
– město HK		30 000	30 000	100
(6) Výnosy celkem	7 640 360	7 678 000	7 758 070	101

Tržby z vlastních výkonů byly negativně ovlivněny uzavřením objektu na dobu více než 2,5 měsíce (29. červen – 15. září) pro veřejnost z důvodu rekonstrukčních stavebních prací, což se ale projevilo poklesem pouze o 7 % v porovnání s předchozím rokem. Oproti rozpočtu byly tržby dosaženy o 80 tis. Kč (o 7,4 %) vyšší, a to jak ve vstupném, tak v prodeji zboží (publikací, pomůcek a občerstvení). Pomohl vyšší zájem veřejnosti v závěru roku (po delší přestávce) a rozšíření výukových programů i mimo budovu hvězdárny na naučné stezky.

Příspěvek zřizovatele na provoz byl poskytnut v plné rozpočtované výši 6 528 000 Kč, která byla o 3,9 % vyšší než v roce 2008, a to především na nárůst osobních nákladů, vyplývající ze změn tarifních platů. Město Hradec Králové poskytlo na naši žádost mimořádnou dotaci 30 000 Kč na 3 druhy propagačních tiskovin pro rozvoj cestovního ruchu.

C. 2. Náklady	2008	2009	2009	plnění meziroč.	
	skutečnost Kč	plán Kč	skutečnost Kč	%	index
(50) materiálové	1 114 562	1 064 000	967 758	91	0,87
(501) materiál	485 911	500 000	359 004	72	0,74
(502) energie, plyn	429 521	435 000	420 484	97	0,98
(503) pohonné hmoty	14 961	15 000	20 653	138	1,38
(504) prodané zboží	184 169	114 000	167 617	147	0,91
(51) služby	1 380 306	1 370 000	1 491 194	109	1,08
(511) opravy a údržba	101 528	120 000	216 166	180	2,13
(512) cestovné	5 567		27 321		4,91
(513) pohoštění a dary	1 180	5 000	845	17	0,72
(518) ost.: nájemné	847 786	796 000	795 564	100	0,94
vodné a stočné	30 747		34 256		1,11
odpad	6 379		6 498		1,02
tel., internet, rozhl.,TV	62 112		64 940		1,05
poštovné	7 723		27 160		3,52
propagace	33 912		78 097		2,30
informační tisky	15 260		16 796		1,10
software	45 379		23 734		0,52
přípravné práce	47 600		39 540		0,83
příspěvky na obědy	111 604		102 005		0,91
ostatní externí služby	63 529		58 272		0,92
(52) osobní náklady	4 632 163	5 124 000	4 609 526	90	1,00
(521) mzdové náklady	3 397 427	3 864 000	3 425 281	89	1,01
– platy	3 252 089	3 664 000	3 287 887	90	1,01
– OON	145 338	200 000	137 394	69	0,95
(524) zákonné pojišť. (soc. a zdrav.)	1 169 695	1 190 000	1 117 248	94	0,96
(527) zákonné soc. nákl. (FKSP)	65 041	70 000	65 757		1,01
(528) ostatní sociální náklady			1 240		
(53) daně a poplatky	1 800	3 000	2 200	73	1,22
(54) ostatní náklady	23 312	22 000	27 911	127	1,20
(55) odpisy dlouhodob. majetku	108 728	95 000	95 425	100	0,88
(5) Náklady celkem	7 260 871	7 678 000	7 194 014	94	0,99

Celkové náklady byly oproti rozpočtu nižší o 483 986 Kč, tj. o 6,3 %. Oproti skutečnosti předchozího roku byly nižší o 1 %. Úspora byla vytvořena především v osobních nákladech (přechodně nižší stav zaměstnanců), částečně i nákladech materiálových. Nájemné se snížilo oproti předchozímu roku ukončením nájmu pozemků vydaných v restituci. Vyšší čerpání vůči předchozímu roku v některých nákladových položkách, jako v cestovním, pohonných hmotách apod., souvisí s přípravou záměru výstavby digitálního planetária. Výrazně vyšší náklady na propagaci obsahují tisk 3 druhů propagačních tiskovin s pomocí mimořádné dotace Města Hradec Králové pro rozvoj cestovního ruchu.

Výsledek hospodaření 564 056 Kč byl vytvořen ze 14 % tržbami a výnosy, a to jak ze vstupného, tak i zdaňovaných činností (prodej publikací, pomůcek a občerstvení). Zbytek vznikl především díky úspoře v osobních (přechodně nižší stav zaměstnanců) a materiálových nákladech. **Výsledek hospodaření navrhuje vypořádat převodem do rezervního fondu organizace v plné výši.**

ZÁVĚR

Plán kulturní činnosti byl naplněn i v situaci, kdy hvězdárna a planetárium byly přes 2,5 měsíce pro veřejnost uzavřeny z důvodu rekonstrukčních stavebních prací (výměna všech oken, venkovních dveří a sloupu schodiště) prováděných za naší součinnosti majitelem objektu (Město Hradec Králové). Ve srovnání s předchozím rokem byl pokles návštěvníků pouze 3,5 %, a to díky většímu počtu akcí v jiných místech a rozšířením výukových programů i mimo budovu na dvě naučné stezky začínající u hvězdárny.

Výsledek hospodaření 564 056 Kč byl vytvořen ze 14 % vyššími příjmy, z podstatné části se podílejí především úspory v osobních nákladech a v menší míře i nákladech materiálových.

Stanovené závazné ukazatele rozpočtu organizace na rok 2009:

Příspěvek zřizovatele 6 528 000 Kč na provoz byl poskytnut v plné výši.

Stanovený odvod 108 000 Kč (na odpisy a dokončení výkupu restituovaného pozemku) do rozpočtu zřizovatele z investičního fondu organizace byl v této výši uskutečněn.

Stanovené specifické ukazatele rozpočtu organizace na rok 2009:

- limit mzdových prostředků 3 864 tis. Kč
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců 13
- limit výdajů na pohoštění a dary 5 tis. Kč

nebyly překročeny.

V Hradci Králové 12. března 2010

Ing. František Hovorka, CSc.
ředitel HPHK

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM v Hradci Králové

Zámeček 456/30, 50008 Hradec Králové, IČ:00084018, tel.:495264087,495270959
fax: 495267952, e-mail: hvezdarna@astrohk.cz, <http://www.astrohk.cz>